

MØNTEN

Medlemsblad for Frederikssund Møntklub

47. årgang

2024

Nr. 4

Kommende klubmøder i 2024

2. september	16. september	7. oktober
21. oktober	4. november	18. november

**Mødested på Pedersholm Indgang A lokale S.75 kl. 19
Roskildevej 161, Frederikssund**

Møntklubben's Bestyrelse

Formand: Helge Bojsen-Møller 40 45 85 05
e:mail: helge.moenten10@gmail.com

Kasserer: Leif Poulsen 40 42 26 75
Sparekassen Sjælland konto nr. 0523 132374

Ordinære medlemmer:

Sven Åbjerg 60 60 02 70
Ole Nilsson..... 24 20 65 21 e:mail: olenil@live.dk
John F. Nielsen..... 40 29 52 83 e:mail: jfnielsen02@gmail.com
Peter B. Johansen 28 83 16 92

Redaktør: Peter B. Johansen - e:mail: peterbygballer@yahoo.dk

Indbetaling af kontingent kan foretages enten ved indbetaling til Møntens konto i Sparekassen Sjælland, se ovenfor, eller direkte til kassereren på MobilePay 40 42 26 75.

Anvisningssalg: Ved hvert medlemsmøde udbydes et antal numismatiske objekter ved auktion. Lister over auktionsemner og datoer findes inde i klubbladet. Eftersyn finder sted umiddelbart ved mødets start, og det er kun fuldgældige medlemmer, der kan byde på foreningens auktioner. Det er ikke tilladt at byde på egne lots.

Ved hammerslag betaler køber 2 kr./lot og sælger afkræves et auktionsgebyr til foreningen på 5%, dog højst 200 kr/lot. Købte og solgte emner afregnes direkte med kassereren efter auktionen, eller efter aftale.

Brevbud modtages ved indtelefonering til formanden.

"Fra Formandens kaotiske fritid"

Jeg håber, alle har haft en dejlig sommer, selvom vejret har været en blandet fornøjelse, meget vådt, men også dage med utroligt varmt og solrigt vejr, altså en typisk dansk sommer. Men nu er sommerpausen snart overstået og vi kan igen mandag den 2. september begynde mødeaktiviteten i vores hyggelige møntklub, jf. listen nederst på dette blads forside.

En positiv ting det blandede vejr medførte var, at jeg, sammen med et par medlemmer, fik brugt noget tid på at identificere en del mønter, som jeg havde haft liggende. Husk, at vi har flere kataloger og numismatisk litteratur tilgængelig i vores bibliotek, som kan findes på vores hjemmeside, og som kan lånes med hjem.

Møntklubben har modtaget en møntsamling i kommission, som vi skal forsøge at sælge. Der er flere tusinde mønter og ca. 700 pengesedler fra hele verden, alt sammen i pæn orden, men ikke særlig kostbar. Der er årgangssamlinger fra mange europæiske lande og store samlinger fra alverdens lande. En del af samlingen vil nok kunne afhændes på vores auktioner, selvom det ikke er så mange medlemmer, der samler "verden". Jeg fortæller mere om denne møntsamling på vores først kommende møde.

Vi er også meget glade for i dette blad at kunne bringe et indlæg af Ole Nilsson om Barnets Lykkeskilling med portræt af Dronning Alexandrine. Herligt initiativ, mere af den slags ønskes 😊.

Bestyrelsen ønsker jer en fortsat skøn sommer og glæder sig til snart at se jer igen.

Helge

Barnets Lykkeskilling

Vores forening hedder som bekendt Mønten, Frederikssund Møntklub, men ordene *mønt* og *møntsamler* dækker på ingen måde det store samlerområde, som klubben repræsenterer. Nogen samler ”kun” mønter, det være sig danske såvel som udenlandske, mens andre (vistnok de fleste) også har interesse i tilgrænsende samlerområder, så som pengesedler, medaljer, poletter/jetons af enhver slags, primitive betalingsmidler, gamle værdipapirer og meget andet. Et af disse nicheområder er medaljer, som i sig selv er et vidt forgrenet samlerområde.

For nylig kom jeg i besiddelse af en lidt kedelig udseende grå ”mønt”, der ved første øjekast lignede en af de gamle grå 5-ører fra 1950-erne i zink. Diameteren på medaljen var 27mm, og på den ene side stod tydeligt ”LYKKE” med en stor syv-takket stjerne over. Der var ingen værdi anført, og det var således hverken en egentlig mønt eller en spillemønt. Det fik mig til at tro, det var en eller anden meget lokal medalje af begrænset interesse for andre. En nærmere granskning af objektet afslørede imidlertid, der var tale om en overordentlig interessant medalje med tråde til flere markante kulturhistoriske personer i Danmark og også en medalje med en social historie. På møntens anden side var et billede af en kvindes hoved og hals og tekst langs møntens kant ”ALEXANDRINE DANMARKS DRONNING”. Ud for kvindens hals stod ”AH”.

Nærmere opslag og søgninger viste, at medaljen hed/kaldtes ”barnets lykkeskilling”. Oprindeligt var den udgivet i januar 1913 og de følgende år af Den Kongelige Mønt i kobber, altså fra året efter Alexandrine var blevet dronning ved Chr. Xs tronbestigelse. Udgivelsen har i tidens løb tjent forskellige ædle sociale formål i en tid, hvor den sociale nød var større end i dag og muligheden for hjælp fra det offentlige tilsvarende mindre.

Initiativtageren til medaljen var den socialt bevidste postmester Holbøll, som mange sikkert husker for indstiftelsen af julemærket. En anden markant kulturhistorisk person, der kan knyttes til medaljen er medaljør Andreas Hansen. Det er hans initialer ”AH” der er anført på medaljen. Andreas Hansen er ud over barnets lykkeskilling, især kendt som medaljør for genforeningsmedaljen og mange officielle mønter, bl.a. erindringsmønten 1912, og billedet blev genbrugt på 1930-mønten efter hans død. (Andreas Frederik Vilhelm Hansen, 1873 – 1924).

Som navnet ”barnets lykkeskilling” antyder, blev medaljen/ lykkemønten en tid solgt til fordel for forældreløse børn og gik til driften af spædbørnshjem. Den blev i den forbindelse solgt gennem kirkekontorerne og senere med nogen større succes af landets jordemødre. Sammen med medaljen fulgte et stykke pap, hvor man kunne læse, hvad pengene gik til, og samtidig fik man lidt rådgivning i barnets første pleje.

I flere omgange er overskuddet gået til blinde-sagen. Det var det oprindelige formål, og det er kendt, at Dronning Alexandrines hjerte bankede varmt for netop denne sag. I 1960 overgik salget til Dansk blindesamfund efter tidligere have været varetaget af Odd-Fellow ordenen. Salget stoppede i 1972.

Medaljen/lykkemønten blev oprindeligt udgivet i kobber, men er senere også solgt i andre materialer. Den jeg stødte på, vurderer jeg som nævnt til at være udformet i zink, men i øvrigt en tro kopi af medaljen i kobber.

Man kan undre sig over, hvorfor udgivelsen af medaljen stoppede i 1972,

som netop var et tidspunkt, hvor interessen for mønter og medaljer var blevet vakt og stærkt stigende. Forklaringen skal måske findes i stigende udgifter til fremstilling, selv om der næppe er tvivl om, at mange ville være mere tilbøjelige til at give til et godt formål, hvis de modtog (købte) en lykkemønt, fremfor blot at donere et beløb.

Ole Nilsson

Spørgsmål til klubmesterskab i MØNTEN 2024

8. april

Spørgsmål A: Hvad betyder ordet valuation?

1) En fastlæggelse og dermed sammenligning af værdien af forskellige mønttyper, 2) En metode hvor en mønt blev præget i et møntvalseværk ofte med et lidt hvælvet udseende (altså valsepræget) eller 3) En teknik, der blev taget i anvendelse ved fremstilling af store medaljer med højt relief.

Spørgsmål B: For at kunne beskrive hvilken regent der havde udstedt en mønt måtte stempelskæreren ofte benytte sig af forkortelser, specielt småmønter fra renæssancen, dvs. Christian 4 og Frederik 3. På 3 Skilling Lybsk 1641 (Hede 176A), kan der læses:

‘CHRISTI 4 D G D N V G Q R’, hvilket ‘selvfølgelig’ er en kort form af ‘CHRISTIANUS 4 DEI GRATIA DANIAE NORVEGIAE VANDALORUM GOTHORUM QUE REX’. QUE betyder ‘og’, som man så selv kan indsætte mellem de enkelte lande og folkeslag. Og på nogle danske småmønter kan det bliver endnu værre med forkortelser.

Men, på en af Christian IV dukater fra Glückstadt 1646 står der DUCAT9 (Hede 153B). Hvad betyder det lille 9-tal?

1) At der ifølge den anvendte udmøntningsformel går 9 stykker af denne dukat på en portugaløser, 2) det lille 9-tal er ganske enkelt en forkortelse

for 'us', således at der kommer til at stå ducatus eller 3) at dukaten er 9-lødig.

Spørgsmål C: Morsetegn findes kun anvendt på en enkelt mønttype - en 5 cent fra 1943, som er fremstillet af tombak; det er en guldgul (guldlignende) metallegering bestående af ca. 85% kobber og 15 % zink, og så en krombelagt stål 5 cent fra 1944-1945. Mønten, der er 12-kantet, har på bagsiden et stort V for Victory (sejr) og rundt langs kanten er anbragt et opildnende budskab med morsetegn som betyder: WE WIN WHEN WE WORK WILLINGLY (Vi vinder, hvis vi arbejder villigt). Hvilket land stammer denne særprægede mønttype fra?

1) USA, 2) Australien eller 3) Canada

22. april

Udsat til næste møde

6. maj

Spørgsmål A: Der findes en svensk erindringsmønt, som mindes 300 året for Gustav II Adolfs død i 1632. Under hvilket slag døde han?

1) Slaget ved Lützen, 2) Slaget ved Breitenfeld eller 3) Slaget ved Lutter am Barenberg

Spørgsmål B: Norge kunne fejre 150 års grundlovsjubilæum, også kaldet Eidsvoll forfatningen, med udgivelsen af en 10 krone erindringsmønt i sølv. Hvornår blev denne mønt udgivet?

1) 1954, 2) 1964 eller 3) 1974

Spørgsmål C: I forbindelse med afholdelse af Olympiaden i Helsingfors (sommer OL) udgav Finland en 500 Markaa i sølv. Hvilket år var det?

1) 1936, 2) 1948 eller 3) 1952

Møntsalg - mandag den 2. september

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1601 ON	Danmark	1 skilling	1771	1	50	
1602		1 R.B.S. <i>rigsbankskilling</i>	1842FF	1	25	
1603		2 krone erindringsmønt tronskifte Fr. VIII/Chr X , sølv	1912	0-01	200	
1604		200 kr. erindringsmønt, sølv, Dr. Margrethe 50 år. I original pakning fra Kgl. Mønt	1990	0	210	
1605		2 øre bronze, (2 stk.)	1927 N+HCN	1+	30	
1606		2 øre, (4 stk.)	1941- 1944	1	5	
1607		2 øre bronze Hækkerupmønt"	1960	0-01	10	
1608		5 øre, (5 stk.)	1941- 1945	1-1+	30	
1609		25 øre m/hul	1924	1	5	
1610		2 krone, sølv	1916	0	300	
1611		Årssæt, banksæt	1972	0	20	
1612	Færøerne	5 øre, u/møntmærke	1941	01	170	
1613	Slesvig	Nødpengeseddel - Haderslev Købstad, 50 pf., Nr. 068510	1920	0	25	
1614	Panama	½ Balboa	1966	1+	15	
1615		¼ Balboa	1966	1+	10	
1616	Australien	2 dollars	2008	0-01	15	
1617	Singapore	10 cents	1986	1 +	5	
1618		10 cents	1989	01	5	
1619	Tyskland	½ mark	1908E	1++	30	
1620	Danmark	Siegs møntkatalog med Grønland/Færøerne/Island, DVI	1988	pænt	15	
1621 HBM	Sverige	5 øre, 3 stk. 1881,1895 og	1907	var	25	

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1622	Isle of Man	1 Crown	1977	0	8	
1623	St. Helena	25 Pence	1973	0	8	
1624	England	Erindring	1980	0	8	
1625	Isle of Man	1 Crown	1979	0	8	
1626	Danmark	1/2 skilling	1857	1+	32	
1627	Portugal	50 Centavos Ex-Coloni Angola	1922	1(+)	25	
1628	Schweiz	5 Franc sølv 0.8	1948	01	75	
1629	England	Medalje Prof. Holleway	1857	1(+)	10	
1630	Østrig	1 Corona, sølv 0.8, 5 gr	1915	1(+)	25	
1631	Danmark	1/5 rigsbankskilling	1842	1+	70	
1632		2 skilling	1810	1+	60	
1633		1/2 RBS	1852	1	20	
1634		1/2 skilling	1868	1+	30	
1635	Sverige	50 øre, sølv	1875	1	30	
1636		4 skilling Banco	1849	1	35	
1637	Danmark	2 kr. Tronskifte Chr. 9/Fr. 8	1906	1+	50	
1638		2 kr. Chr. X/Alexandrine Sølvbryllup	1923	01	50	
1639	Grønland	50 øre	1926	01	100	
1640		1 krone	1926	1++	70	

Møntsalg - mandag den 16. september

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1641 HBM	Danmark	200 kr jub, Joachim	1995	0	200	
1642	Sverige	2 krone. jub	1906	1-1-	30	
1643		2 krone. jub	1932	1+	22	
1644		2 krone. jub	1938	01	35	
1645		2 krone. jub sort i felter	1897	1+	30	
1646	Sierra Leone	1 Pound	1974	01	8	
1647	England		1977	0	8	
1648	Isle of Man	1 Crown	1976	0	8	
1649		25 Pence	1975	0	8	
1650	Danmark	Kongemærke (Dame)			55	
1651		Skilling	1867	1+	30	
1652		2 skilling	1836	1+	110	
1653		3 RBS	1842	1 (+)	55	
1654		1 skilling, bulet	1722	1	90	
1655	Grønland	1 krone	1957	1	40	
1656		25 øre u/hul	1926	1+	40	
1657	Sverige	5 krone	1955	01	30	
1658		2 krone	1969	0	5	
1659		2 krone	1921	01	40	
1660		5 krone	1972	0	8	
1661 ON	Danmark	1 skilling, Chr VII	1771	1	40	
1662		1 skilling, FR. VII	1856	1	15	
1663		1 øre	1904	1+-01	25	
1664		1 øre N	1927	1+	50	
1665		1 øre HCN	1927	1+	5	
1667		2 krone, sølv	1875	1	100	

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1668		2 kr. Chr. X 25 regeringsjub.	1937	0	60	
1669		2 kr. Chr. X 75 år	1945	0	80	
1670		10 kr.-seddel	1972	1	15	
1671	Slesvig	Rødning kommune 50 pfennig, nr. 22933, Orange/blå/rød, Sieg 74	1920	0	20	
1672	Spanien	50 + 25 + 5 Pesetas (3 stk.)	1975	1+	15	
1673	Kina	2 Fen (folkerepublik)	1956	1	10	
1674		2 Fen (folkerepublik)	1960	0-01	10	
1675		5 Fen (folkerepublik)	1956	1-1+	10	
1676	Sverige	1 krone, sølv 0.8	1939	01	20	
1677		1 krone, sølv 0.4	1946	1+	5	
1678	Schweiz	5 rappen	1984	1+	5	
1679		5 rappen	1987	1+	5	
1680		10 rappen	1970	1+	5	

Stack's Bowers Galleries begynder salget af L.E. Bruuns fabelagtige møntsamling med en live auktion lørdag den 14. september kl. 13 i Odd Fellow Palæet i Bredgade. Første del omfatter i alt 286 mønter, som repræsenterer nogle af samlingens ypperste guld og sølv mønter fra Danmark, Norge og Sverige.

Stack's Bowers opretter afdeling i København i forbindelse med salget, som ventes at vare flere år, og med Michael Fornitz (tidligere chefnumismatiker hos Bruun Rasmussen), som direktør.

Den kgl. Mønt og Medaillesamling har udnyttet deres forkøbsret og har valgt at købe 7, hver på deres måde unikke mønter fra 1500- og 1600-tallet til en samlet pris af 7.7 millioner kroner.

Møntsalg - mandag den 7. oktober

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1681 HBM	Sverige	10 kr jub	1972	0	75	
1682	Danmark	2 krone jub. pletter	1903	1+	80	
1683		2 krone jub.	1930	01	70	
1684	England	Token 'Keep your Temper'			8	
1685	Sverige	1 øre	1875	01	8	
1686		1 krone	1907	1-1-	22	
1687		1 krone	1875	1-1-	20	
1688		1 krone	1946	01	15	
1689	Danmark	Tronskifte kort med jub	1906	0	100	
1690	Sverige	1/6 øre	1666	1	40	
1691	Norge	2 skilling	1786	1+	175	
1692	Grønland	1 krone	1960	1+	45	
1693		5 kr, snavset	1944	1++	300	
1694	Sverige	50 krone jubilæum	1976	0	60	
1695		2 kr Jubilæum	1907	1++	70	
1696		5 kr Jubilæum	1959	01	25	
1697		5 kr Jubilæum	1966	0	30	
1698	Danmark	2 skilling	1810	1++	120	
1699		½ skilling	1868	1+	35	
1700		1 skilling	1848	1	220	
1701		Tronskifte kort m. jub.	1912	0	50	
1702 ON	Danmark	2 skilling, Chr V, H74A, Si 7.1 sølv	1677	1	60	
1703		1 skilling, H15A, Si 2.1, Cu	1812	01	125	
1704		1 øre	1934	01	10	
1705		1 øre	1935	01	10	
1706		2 kr. Chr. X, sølv	1916	01	150	
1707		5 kr. Anne-Marie og Konstantins bryllup sølv 0.8	1964	0	75	

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1708	Danmark	10 kr. Prinsesse Margrethes bryllup med prins Henrik, sølv	1967	0	75	
1709		10 kr. Prinsesse Benediktes bryllup, sølv 0.8	1968	0	75	
1710		5 ører (12 stk) bronze komplet	1960 - 1972	1+	15	
1711	Sverige	1 kr. sølv 0.8	1939	1++	15	
1712		1 kr. sølv 0.4	1946	1	5	
1713		1 kr. sølv 0.4	1947	1	5	
1714		1 kr. sølv 0.4	1948	1-1+	5	
1715	Australien	Florin sølv	1947	01-1+	25	
1716	Rusland	1 kopek, alu-bronze USSR (Sovjetunionen)	1952	01-1+	10	
1717		50 kopeks, sølv USSR (Sovjetunionen)	1925	01-1+	120	
1718	Finland	1 mark	1937	1+	10	
1719		1 mark	1946	1	5	
1720		1 mark	1959	0	10	

Rigtige besvarelser i klubmesterskabet 2024

8. april: A) 1) sammenligning af værdien af forskellige mønttyper, B) 2) en forkortelse for 'us', C) 3) Canada
22. april: Udsat
6. maj: A) 1) Slaget ved Lützen 1632, B) 2) 1964, C) 3) 1952

Webshop Ophørt
Du kan fortsat sende mails til peter@bygballecoins.com

Bygballe Coins
Køb – Salg – Vurdering
Danske mønter, medaljer og numismatisk litteratur
www.bygballecoins.com

Tidligere opnåede auktionspriser i 2024

18. Marts		8. April		22. April		6. Maj	
1431	200	1471	43	1521	42	1561	150
1433	200	1472	55	1522	47	1562	200
1434	120	1473	170	1523	32	1566	110
1436	50	1474	44	1524	15	1567	150
1439	20	1475	50	1525	45	1568	30
1440	32	1476	120	1526	180	1569	50
1441	30	1477	40	1527	75	1570	35
1442	20	1478	50	1528	25	1571	150
1443	50	1479	40	1529	50	1572	130
1444	30	1480	40	1530	40	1573	20
1447	50	1481	50	1531	20	1574	30
1449	20	1483	40	1532	20	1575	60
1451	30	1486	75	1533	35	1576	48
1452	50	1492	250	1534	43	1577	22
1455	30	1493	25	1536	750	1578	20
1456	30	1494	50	1537	450	1581	150
1457	70	1495	15	1539	35	1592	10
1458	44	1499	15	1540	25	1594	25
1460	40	1500	10	1542	20	1595	5
1461	20	1501	23	1543	250	1597	5
1463	40	1503	15	1544	20	1598	25
1464	40	1504	5	1545	75	1599	5
1465	27	1505	10	1547	100		
1466	32	1506	10	1548	100		
1467	25	1507	10	1549	150		
1468	21	1508	5	1550	32		
1469	36	1509	5	1553	50		
1470	42	1510	5	1553	50		
		1511	60	1555	35		
		1512	20	1556	270		
		1513	400	1557	33		
		1514	40	1558	90		
		1516	36	1559	50		
1520	22	1518	100	1560	200		

Foreningen søger mønter, medaljer, pengesedler, poletter, spillemærker, litteratur og andet numismatisk materiale til vores kommende auktioner. Klik ind på foreningens hjemmeside via nedenstående link og udfyld formularen, som du finder under 'Mønter søges'. Du behøver ikke at være medlem af vores forening.

frederikssund-moent.com

Scan QR koden nedenfor med din mobiltelefon og kom direkte ind på Møntens hjemmeside

